

2010 წლი, 21-27 ოქტომბერი

ვარ 90 თაობა

ახალი ტენისოფტ

№31 (505) გამოის 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

იცილსური ეს პირველ კლასში

სასწავლო პროცესი
საქართველოს გუდიგინი
კლასობრივი

გვერდი 4

ათოზია

გიორგი გიორგი
გაკვეთილი.
XII კლასი

გვერდი 5

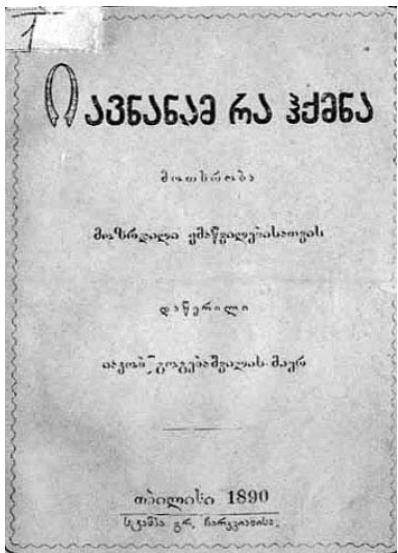
საუკავშირო გილდიაზე

აკელი ღა კანი
გვერდი 7

გამოკითხვა

ისევ
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
შესახებ
გვერდი 8

„არეორბოგრანა“
მეცნიერებების
დაცვის
აუცილებლობის
გთავობება
გვერდი 9-10

ორგორ დაიწერა „იაკონამ რა ჰქმნა?“

ღრმად ჩამოხა სხვენაში ერთი პატარა ეპიზოდი, რომელიც მამაქემა ჩემი ბავშვობის წლებში მიიმიტო. იაკობი გაურბოდა დამით წერას, დამე იმვიათად წერდა, რადგან დამის თევა და უძილობა თენთავდა მის დამაბუნებულ ორგანიზმს. აღრე იმინებდა, მაგრამ ასევე აღრე იღვიძებდა. მთელ დღეს ფუსფუსებდა, მოძრაობაში ატარებდა, უსაქმოდ იმვიათად ნახავდით. დიდ უპირატესობას აძლევდა მოძრაობას, შერმატა.

ტოლმა ტოლს რითი აჯობა და ადრე ადგომითაო, შეირად იტეოდა ხოლმე.

განსაკუთრებით დილით უუვარდა წერა. წერით რომ გულს კარგად იჯერებდა, შემდეგ კითხულობდა ან სტუმრებს ესაუბრებოდა.

იაკობი თავისი სიტევის პატრონი იყო, მტკიცე რეჟიმის დაცვით ატარებდა ლამაზ და შინაარსიან ცხოვრებას, მაგრამ, თურმე წერე იტევი, მასაც სცოდნია დაკანონებული რეჟიმის დარღვევა. ეს ასე მოხდა: ერთხელ ნამგზაურ მამაქემს იაკობის სასტუმრო ოთახში ტებილად ემინა. შეადამისას მილი გაუფრთხო ხმაურმა, რომელიც იაკობის სამუშაო ოთახიდან გაისმა: „ქეთოს იტაცებენ“, მოესმა გარგვევით. ანდრია წამოდგა, საათს დახედა, შეადამე გადასული იყო. ვინ უნდა იქოს ამ დროს იაკობთან?! გულში გაივლო და საწოლ თოახიდან ფეხაკრეფით გამოვიდა ამბის გასაგებად. ხელი ნაბიჯით მივიდა იაკობის სამუშაო ოთახის კართან, კარის მაგიერ ჩამოფარებული ფარდის ერთი ნაწილი ფრთხილად გასწია და რას ხედავს: იაკობს საშინაო გრძელი ხალათი აქეს წამოსხმული და ოდნავ აღლებული, ხელი ნაბიჯით დადის ოთახის ერთი კუთხიდან მეორეში. სან შეჩერდება, ჩაფიქრდება, თითქოს რომელიმე მოკამათესთან სააკერლო ემზადებაო... იაკობა ერთხელ კიდევ წარმოოქვა: „ქეთოს იტაცებენ“ და ისევ მიუჯდა თავის საწერ მაგიდას. წერს თავაუდებლად, ხელგაკრით. იაკობის ისეთი შთაგონებული და ნაპერწკლიანი თვალები არასოდეს არ უნახავს ანდრიას.

იაკობს წერაში შემოათხდა. განთავადისას მილი მოერია. წამოდგა, დაწერილი ფურცლები ერთიმეორებული დასტა-დასტა დაალაგა საწერ მაგიდაზე, სარკმელი გააღო, დაბალ ხმა „იაკონა“ ჩაიღიანა და ლოვის მიაშროა.

მთაწმინდიდან წამოსული დილის ნიავი დია ფანჯარაში შეიჭრა, თითქოს საწერ ფურცლების ზეის მოეალერსაო, შეაშრიალა და იატაგზე ფოთლებივით მიმოფანტა.

დამენათევ იაკობს გვიან გაედგიძა. სტუმარს მოუხმო, ბოდიში მოიხადა, წუხელ ალბათ მილი გაგიფრთხეო. შემდეგ კი მოკრძალებით მიმართა: მიდი, გეთაუება, ანდრია, საწერ ოთახში გაფანტული ფურცლები ერთიმეორებული დაალაგე ნომრების მიხედვით და აქ მომიტანე.

ანდრიამ უეოუმანოდ შეასრულა იაკობის თხვენა: გაბნეული ფურცლები შეაგროვა და იაკობს მიუტანა. ნაწერი ფურცლების ერთ თავურცელს ეაეახოს მელნით დაწერილი ტანწერწეტა ლამაზი ასოებით ეწერა: „იაკონამ რა ჰქმნა?“.

ეს მოხსობა კავთისხეში დაწერ, ჩემი მეგობრის სახლში. წუხელის ცოტაოდენი შალაშინი გავეარი და ახალი საჩუქარი მოუმზადე ჩვენს ბალდებს. რაც შეეხება იმას, თუ როგორი საჩუქარია, დავ, ეს ჩვენმა ზირუთენებულმა მკითხველმა განსაჯოს, კმარეული და აქ მომიტანე.

ი. სრესელი
რამდენიმე ეპიზოდი
იაკობ გოგებაშვილის ცხოვრებიდან
თბილის. 1965

„ხალხის განვითარება და გამლიერება უოლად შეუძლებელია ეროვნული პრინციპების გარეშე... ერი თავისებური კოლექტური აგბულებაა, თავისებური კოლექტური პიროვნებაა. ამიტომ მისი აღორმინება შეიძლება მხოლოდ თავისებური, ეროვნული გზით. ისტორიაში ვერ მოხებნით ისეთ მაგალითსა, რომ ერს ეღალატნოს თავისი ეროვნებისათვის, ეროვნული კულტურისათვის და არ გახრწილიერს, არ აღმოფხვრილიერს.“

„არცერთი სიტევა სახელისათვის, უღველი სტრიქნი ქვეების სიკეთისა და ქართველთა გაუქოესოებისათვის. აი, პრინციპი, რომელიც უნდა თვალწინ ედგას ჩვენში უველას, ვინც კი საზოგადოებას ემსახურება თავისი კალმით.“

„ქართველობა არას დროს არ ეოფილა გამსჭალული ნაციონალური ვიწრო ეგოიზმით, შოვინიზმით. ჩვენს სამეფოში, წარსულს საუკუნეებში, უველა არა ქართველი გათანასწორებული იუგნენ ქართველებთან უღველი უფლებით, არავითარ შევიწროებას არ განიცდიდნენ არც სარწმუნოების და არც ენის შესახებ და უოგელს თანამდებობაზე ისევ მწერდებოდნენ, როგორც თვით ქართველები.“

„დრმად მორწმუნე კაცი არასოდეს არ ეოფილა სულმდაბალი, ეგოიზმი და ვერც იქნება. იგი ახორციელებს თავის ცხოვრებაში მაღალს სწავლას სახარებისას და ჰელის სითბოს, სიკეთეს თავისს გარშემო. წინააღმდეგ ამისა, თეთო პირებული მსავალული, სარწმუნოებას მოკლებული, შეიძლება იუგეს სულმდაბალი, არამზადა, მონა თავისი სიამოვნებისა, მაგრე მოუვასისა.“

„სარწმუნოება, მოკლებული განათლებას, ხშირად იქცევა ვიწრო ფანატიკობად, ან აღმერთებს გარეგანს, დროებითს ფორმებს ეკლესიისას და ივიწევებს შინაგანს მხარეს, ცხოვრებულს წერილის პრინციპების, დედააზრებს სახარებისას.“

ახალი ტეზი

საკართველოს კედაგოგთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების ცენტრალურ ინსტიტუტში, 17 ოქ-
ტომების, მიუხედავად იმისა, რომ კვირა დღე იყო საქმიანი აჭმოსფერო სუჟეკტი. სტუმრად იყვნენ მოსული: მა-
თებატიკოსები სხვადასხვა უნივერსიტეტების კათედრებიდან; კომაროვის სახელობის სკოლა-პანსიონის წამყ-
ვანი მათებატიკის მასწავლებლები, დირექტორების, განმანათლებლების ხელმძღვანელობით; სხვადასხვა სკე-
ციალობის მასწავლებლები, ამ ინსტიტუტის პროფესორ-მასწავლებლები, დეკანი განმანათლებლები და დი-
რექტორების მოადგილურ სამეცნიერო დარგში გატონი - ოლეგ ალავიძე. ამ დღეს ინსტიტუტის სააგრძო დარბაზში
მიმდინარეობდა განხილვა აგავე ინსტიტუტის მათებატიკის მიმართულების ხელმძღვანელის, განმანათლებლის, განმანათლებლის
განმანათლებლის „დიპლომაციური, ტიპიკური, ფინანსურირებული, ფინანსურირებული და ფინანსურირებული“ (წიგნი I).

ოლეგ ალავითი

საქართველოს პედაგოგთა კვალიფიკაციის
ამაღლებისა და გადამზადების ინსტიტუტის
გენერალური დირექტორის მოადგილე
სამეცნიერო დარგში

„მოგებესნებათ, რომ ჩვენი ინსტიტუტი დიდი ტრადიციების მქონეა. აქ, ამ დარბაზში, განხილულ იქნა არა ერთი საინტერესო ნაშრომი. დღესაც ჩემი ღრმა რჩმებით, საქმე გვაქვს ანალოგურ შემთხვევასთან. მართალია მე არ გახლავართ კომპეტენტურ წარმომადგენის შეფასებაში, მაგრამ ამის თქმის უფლებას მაძლევს ის გარემოება, რომ ამ ნაშრომის პატარ-პატარა პრობლემური ამოცანების ზურაბ ალ-დგომელაშვილის ხელმძღვანელობით დამუშავებამ, საქართველოს ჩამოატანისა სამი ოქროს, ოთხი ვერცხლისა და ერთი ბრინჯაოს მედალი, სხვადასხვა წლებში, საერთაშორისო კონფერენციებიდან, სადაც თითოეულ შემთხვევაში ოცდაათზე მეტი წამყვანი ქვეყნები მონაწილეობდნენ (რუსეთი, უკრაინა, ბელორუსა, აშშ, ბრაზილია, ინგლისი, შენგენის თითქმის ყველა ქვეყანა, სამხრეთ აფრიკის რეს-პუბლიკა, ჩინეთი, ავსტრალია და სხვ.) რაც შეეხება ავტორს, ბატონ ზურაბს, ის გახლავთ ჩვენი ინსტიტუტის მათემატიკის მიმართულების ხელმძღვანელი, კარგი მკვლევარი, ჩინებული ლექტორი, პითაგორას საზოგადოების თავმჯდომარე. მან 2001 წელს დაარსა ნიჭიერ ბავშვთათვის ყოველწლიური მათემატიკური ტურნირი „პითაგორას თასა“. ბატონი ზურაბი გახლავთ ავტორი არა ერთი დამხ-მარე მეთოდური კლასიკარებე სახელმძღვანელოსი. მან დღევანდელი საპრეზენტაციო ნაშრომის შექმნას ძალიან დიდი დრო მოანდომა და ოცნებიანი დაუაღალავი შრომის შემდეგ გამოიტანა მკითხველის სამსჯავროზე. დარწმუნებული ვარ, ეს ნაშრომი ფართო გამოხმაურებას ჰპოვებს არა მარტო საქართველოში“.

ზურაბ ალექსანდრეს ვიტო

საქართველოს პედაგოგთა კვალიფიკაციის
ამაღლებისა და გადამზადების ინსტრუქტის
მათემატიკის მიმართულების ხელმძღვანელი
ნიგნის ავტორი

კრეზიტუაციამ ჩინობულად ჩაიარა. კრეზიტუაციის შემდეგ, როგორც გამომსვლელთა საუბრები-დან გამოკვეთა, ნაშრომმა არა მარტო უმაღლესი შეფასება დაიმსახურა, არამედ ჩათვალეს, რომ აუცილებლად შეიქმნას საიტი, რომელზედაც განთავსდება ეს თემა მისი საჭიროობრტო საკითხე-ბით, რათა საზღვარგარეთის სპეციალისტებიც ჩაერთონ კვლევაში.“

**საქართველოს კადაგოგია კვალიფიკაციის ამაღლებისა
და გადამზადების ცენტრალური ინსტიტუტი**

ამრიკელებს სასერტიფიკაციო გამოცდებისათვის გასწავლებები მომზადება:

I. ନେତ୍ରପାଦିକାରୀ ପାଦିକାରୀ ପାଦିକାରୀ

შემდეგ საგნერა:

1. ქართული ენა და ლიტერატურა (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 2. მათემატიკა (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 3. ისტორია (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 4. ფიზიკა (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 5. ქიმია (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 6. გიოლოგია (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 7. მათემატიკა და ციფრული კლასებში (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 8. სახელი და გამოყენებითი ხელოვნება (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა);
 9. გუსიდა (საგნის ცოდნა და სწავლების მთოლიკა).

ଅଗ୍ରନ୍ଧତମ୍ବି,

განვითარებისა და სრულის თეორიებზე (4 კრებითი); პროცესულ უნარებზე (4 კრებითი); კლასის მართვა და ხელმძღვანელობა (2 კრებითი).

II. ՈՆՏԱԿԻՑՄԱՆ ՈՅԵՎՅԵ Հոնիօվուս, յիմուս, ծոլողացուսա დա ցեղացրացուս մասնազլեցնեցն, Ռոմլեցն օտապահներն ան աշբ տարածութեալու, եռլու սկոլաս – Շեսաձլեցն ըստագացսոն VI կուասենս ծանրնեցն մեթից պահպան սատեցն, աջրետաց նեծումուրու սացնուս մասնազլեցնեցն, ոմլութաց աշբ տարածութեալու, եռլու սկոլաս – Շեսաձլեցն ըստագացսոն մոմոյչնաց սացնուս պահպան.

კუველა მსმენელი, გამოცდების საფუძველზე მიიღებს სათანადო დონის შესატყვევის სერტიფიკატს თითოეულ მიმართულებაში კომპეტენციების დეტალური ჩვენებით. საბუთების

საკონტაქტო ტელეფონი: 35-15-40, 895 51-15-40 (გვრამ გეიზარიძე); 34-26-85 (საკომისადინის გვარი)

Digitized by srujanika@gmail.com

200

ნატოს კვირეულის ფარგლებში, საჯარო სკოლებში, ნატოს შესახებ საინიციატივო შეზღუდრები გრძელდება.

ამჯერად, სახალონ დიპლომატიაში ნატოს კავკასიის რეგიონის კოორ-დინატორი დესპინი აფენტოული, საქართველოს განათლებისა და მეცნიე-რებს მინისტრის პირველი მთადგილე კორა სეფეროვალაძე და ნატოს შე-სახებ საინფორმაციო ცენტრის ხელმძღვანელი ოგნებიზ გოგოტიშვილი მცხოვის მეორე საჯარო სკოლას სტუმრობდნენ.

სკოლის მეათეურასელმა მოსწავლეებმა მოისმინეს ლექცია ჩრდილო-ატლანტიკური აღიანსის ისტორიის, მნიშვნელობის, მიზნებისა და მისნრა-ობების შესახებ.

„ნაკოში ნოტებულაცია საქართველოს სახელმწიფოს უმიშვნელოვანების პრიორიტეტთაგანია. აუცილებელია ახალგაზრდებს, მოსწავლეებს მივაწოდოთ სრულყოფილი ინფორმაცია აღიანსის შესახებ.“ აღნიშნა კოკა სე-ფერთელაძემ.

ნატოს საინფორმაციო ცენტრის წარმომადგენლებმა მცხეთის მეორე საჯარო სკოლას აღიანსის შესახებ საინფორმაციო მასალები გადასცეს, რომელთა გაცნობა ყველა მოსწავლეს შეეძლება.

მსახური შეხვერტები საქართველოს ყაონა საჯარო სკოლაში გაიმარ-

სასწავლო პროცესი საკამოლ გელაგინი აღმოჩნდა

თბილისის №53 საჯარო სკოლა

ლია ნინიაშვილი: ინგლისური ენის შესწავლა პირველ კლასში არანაირ სირთულეს არ ნარმოად-
გეხს, ბავშვები იმ განცყობით მო-
დიან გაევეთილზე, რომ უნდა ის-
ნავლორ. პირველასელეგბს უც-
ხოური ენის დაუფლებაში ძევრად
შეუწყო ხელი ინგლისურ ენაზე
მულტფილმები ყურებმა - ეს ენა
მათვალში უკვე უცხო აღარ არის.
მოგეხსენებათ, ადრეულ ასაკში
უცხოური ენის შესწავლისას დიდი
მნიშვნელობა აქვს გარემოს. არც
ერთი მოსწავლისთვის საგაევეთი-
ლო გარემო უცხო არ არის, ისინი
სავსებით ბუნებრივად გრძნობენ
თავს. ძევრი რამ მათვის უკვე
ნაცნობია. ჩვენ ბავშვების კონება-
ში უსისტემოდ გაბნეული ინფორ-
მაცია სისტემაში მოგვყავს, ტოპი-
კებად ვაერთიანებთ და ვაჯამებთ,
ძეგლები ამ ცოდნას ვამტკიცებთ და
შედეგიც სახეზეა. ვებმარებით პა-
ტარებს მათთვის უკვე ნაცნობი ინ-
ფორმაცია ახალთან დაკავშირონ.
ამ მხრივ, ვერ ვიტყვი, რომ რაიმე
სირთულეს გადავაწყდით.

სასწავლით გადატენებული მასალა, რომელიც
ჩვენ ხელთაა, ძალიან კარგ შედეგს
იძლევა — არც ერთი ბავშვი არ არის
გარიყული, არც გაუცხოებული, არ
ეშინის, რომ ვერ შეძლებს, ყველა
მოსწავლე თანაბარადაა ჩართული
საგაკვეთოლო პროცესში — თამა-
შობენ, ერთმანეთს უკიდრებიან და
ამ ყველაფერს, ასე ვთქვათ, სუჟ-
თად, ერთმანეთის დახმარების
სურვილით, ხალისით აკეთებენ.

სახელმძღვანელო ისეთი დონისაა, ვერ იტყვი, რომ არ არის ევროპული სახელმძღვანელო და საქართველოში შეიქმნა – ევროპული პაზარი ეყრდნობა, იმავდროულად, კარგადაა მორგებული ქართული კულტურას. თუმცა, ჩვენი მხრივ, ბავშვები რომ ნავახალისოთ, ვამატებთ ფიზიკურ აქტივობებს; ამათუ იმ თემასთან დაკავშირებით გვაქვს ლექსები, დიალოგები თუ სიმღერები. თუმცა, ზედმეტადაც ვერ ვტვირთავთ პატარებს, მათი ასაკის თავისებურებაც ხომ უნდა გავითვალისწინოთ – ძირითადად, ზეპირმეტყველებაზე გამუშავებთ, გარკვეული უნარ-ჩვევების გამომუშავებაშიც ვეხმარებით. ყველა გაკვეთილს ვიწყებთ გამეორებით – თავიდან ვიმეორებთ განვლილ მასალას.

სახელმძღვანელო ისეა მომზად-
დებული, რომ დამხმარე მასალის
ძეგა აღარ არის საჭრო, ყველა-
ფრთხო კომპაქტურად და ეტაპობრი-
ვადაა მონიდებული. ქარდები ისეა
განლაგებული, რომ მოსწავლისთ-
ვის სიტყვის ამოცნობა, მოძებნა,
დაკვირვება სახალისო. სახელმ-
ძღვანელოს გვერდები ძალის კარ-
გადაა ილუსტრირებული, მოსწავ-
ლებს შეუძლია ამოჭრას, გაკვეთი-
ლის მსვლელობისას მაგნიტებით
ვამაგრებთ და, როგორც თვალსა-
ჩინოებას, ისე გიყენებთ. ეს პროცე-
სი პატარებს ძალიან ახალისებთ.

მაკა სუნდაძე: მე არ ვაჭრევინობდ
გვერდებს, ვთხოვ, სახელმძღვანე-
ლოში მიმითითონ სათანადო ქარ-
დი, ჩამოვივლი და ვამოწმებ, სხმ-
რად მიჩვენებენ თუ არა ჯერჯე-
რობით, ვერ შევიმუშავე რაიმე მე-
ქანიზმი, რომ მოხერხებულად ჩა-
ანყონ ამოჭრილი ქარდები, ამიტომ,
მირჩევინა ნიგნი გამოიყენონ. მთა-
ვარია, რომ მათ ყველაფერი იცაინ
და სწავლის პროცესი ძალიან მოს-
წვენ.

გაეკვეთილი 35 წუთი გრძელდება, მაგრამ პირველკლასელისთვის ყოველი გაეკვეთილი იმდენად შრომატევადია, რომ შეიძლება სამ გაეკვეთილსაც უდრიდეს. ერთი პრიბლებაა — ძალიან დიდი კლასებია და ჯგუფებად რომ დაიყოს, ბევრად

უკეთესი იქნება. მერხების დიდ
რაოდენობა იმის საშუალებას არ
იძლევა, რომ ნახევარზრდზე განვა-
ლაგოთ და მეტი ადგილი გვჭრნდე-
თამაშისთვის. მომავალში, ალბათ
ეს პრობლემაც მოგვარდება. მთა-
ვარია, აღლოტყიურების დონეზე
პროცესი ძალიან კარგად მიღის
გარკვეული შეფასებით უკან სახისა.

კამაგრიულობები კავთ მასნავლობის დროის სახელმძღვანელოთი, რადგან იქ დეტალურადაა აღნერილი ყურადღება და გაკვეთილი. ჩეკნოვის ეს ჩატარები მნიშვნელოვანია. რა თქმა უნდა შეგვიძლია გაფართოებული მას, მაგრამ კარგია, რომ გვაქვს, როგორც საკუთრივი დროის წარმატება.

ფუნდელი. ადრე, როცა ლამარა
მარგველაშვილი იყო დირექტორი
დაწყებით კლასებში უცხო ენა შე-
ვიტანეთ, მაგრამ არც სათანადო
პროგრამა აკონტაბა და არა - მე-

အကြောင်းအရာ ဘွဲ့ကြုစိန္တ ဖြစ် ၁၅။ — ယောက်
တော်မြတ်၊ ပိုလီလေတွေ့သာရီ ဘဒ်ကြံ့ချောင်း
မံများပါ၏ အမြတ်ဆုံး မှတ်တမ်း ဖြစ် ၁၆။

სოფო მაღლაცერიძე: ჩვენ მუდ
მივად გვაქვს კაეშირი როგორც სა-
ხელმძღვანელოს ავტორებთან
ასევე პროექტის ხელმძღვანელ
თან.

ვად (ეს ერთადერთი პრობლემაა და
იმედე გვაქვს, რომ მომავალში კლა-
სები აუცილებლად დაიყოფა), სას-
ნავლო პროცესი საქმოდ ძედეგია-

ლეგი არიან. ასევე კამაყოფილები არიან მშობლები, რადგან ნამდვილად სახეზეა გარკვეული შედეგი – პატარებს უკვე ლექსიკური მარაგი დაუკროვდათ.

ნინო ცირეკვიძე: მართალია, ზოგადად პირველკლასელებს გაკვეთილზე ჯდომა უჭირთ, არიან ჰიპერაქტიური ბავშვებიც, მაგრამ საგაკვეთილო ბროცესში ისინიც ჩართულები არიან. ზოგი ხატავს, თამაშობს კიდეც, მაგრამ, ამავე დროს, კარგად იმახსოვრებს და კლასთან ერთად იმეორებს ლექსს ან სიმღერას. რომ გვინია, არ გისმებს, ხშირ შემთხვევაში, უფრო კარგად და სრულყოფილად ითვისებს ახალ მასალას. პატარაებს მოქნილი სამეტყველო აპარატი აქვთ და საბოლოო ჯამში, უკლებლივ ყველა, გარკვეულ დონეზე, საკმაოდ კარგად მეტყველებს.

პედაგოგები რომ არაფერს ამე-
ტებდნენ, ამაში ერთ-ერთ პირველ
კლასში (დამრიგებელი – **ჯანა მერ-
კვილაძე**) დავრწმუნდით. პატარებ-
მა ინგლისურად, პედაგოგების დახ-
მარებით, მართლაც იმდერესს, ლექ-
სებიც თქვეს და პატარა ზღლოს
ინსცენირებაც წარმოადგინეს. სა-
გაკვეთილო პროცესში მოელი კლა-
სი იყო ჩართული, კველა მოსწავლე
იწევდა ხელს და მზად იყო მასწავ-
ლებლის შეკითხვაზე ეპასუხა. პა-
ტარები საკმაოდ გაბედულად და
ხალისიანად, რაც მთავარია, სწორი
ინტონაციით მეტყველებდნენ.

პირველ კლასში ინგლისური
ენის სწავლების პირველი შედეგები
მართლაც სახეზეა, სერიოზულ შე-
დეგზე, ალბათ, უკვე სისტემური
წერა-კითხვის დაწყების შემდეგ
შეგვეძლება საუბარი. დღეს კი ერ-
თი რამ ცხადია, პატარებს ეხალი-
სებათ და აინტერესებთ უცხო ენის
სწავლა, თან კარგადაც გამოსდით.

ლალი თვალაპეიშვილი

ბირლოგის გაკვეთილი. XII კლასი გაკვეთილის თამა: ქანი. ქანის აგებულება და ფუნქციები.

გაკვეთილის მიზანი: მოსწავლეებს შეძლოს კანის აგებულების აღწერა, განსაზღვროს კანის ფუნქციები და იმსჯელოს აღნიშნული ფუნქციების შესახებ, ასევე გაიხსენოს თორკმლის აგებულება და ფუნქციები.

გამოყენებული მასალა: პლაკატი კანის აგებულების გამოსახულებით

გაკვეთილის დრო: 45 წუთი

გაკვეთილის მსვლელობა:

გაკეთილია საშინაო დავალების შემოწმებთი დავიწყებ. მოსნაცლეებს სახლში შემდეგი თე-
მა უნდა მოემზადებინათ: „თირკმელი, როგორც ექსპრესორული ორგანო“.

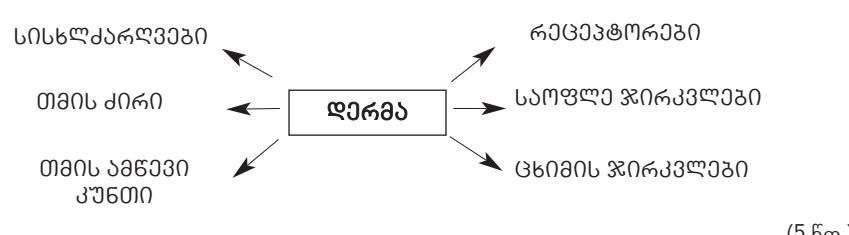
მოსთავლეობს შემდეგ კითხვებს შევთავაზებ

1. რა პრის ეძსპრეცია?
 2. როგორია ეძსპრეცონული ორგანოები?
 3. როგორია თირკმლის აგეგულება?
 4. როგორი აგეგულება აქვს ნეფრონს?
 5. როგორ ხდება შარლის წარმოქმნა?
 6. როგორია შარლის შეგენილობა?
 7. რა მნიშვნელობა აქვს იმ ფაქტს, რომ გორგალში შემავალი არტერიოლას სა-
თური გენტია გორგალიდან გამომავალ არტერიოლასთან შედარებით?
 8. რა მოხდება, თუ თირკმლი თავის ფუნქციას ვეღარ შეასრულებს? (8 ნო.)

შემდეგ კლასს მივმართავ, რომ ჩვენ ვაგრძელებთ ექსკურსიონული სისტემის განხილვას და კანის შესახებ ვისაუბრებთ. მოსწავლეებს ვთხოვ, გაიხსენონ, თუ როგორ უკავშირდება კანი ექსკურსიას. (1 ნო.)

დაფაზე დავკიდებ პლაკატს კანის აგებულების გამოსახულებით. ბავშვებს განვუძმარტავ, რომ კანი ორგანიზმის გარეგან საფარველს ქმნის, იგი ორი ძირითადი შრისგან – ეპიდერმის-სა და დერმასგან შედგება, ხოლო კანის ქვეპ ცხიმოვანი ქსოვილის შრეა. ეპიდერმისი, როგორც სახელწოდება მიგვანიშებს, ეპითელური ქსოვილისგან არის აგებული, იგი წვრილი, ერთმანეთთან მჭიდროდ დაკავშირებული უჯრედებით არის წარმოდგენილი. ეპიდერმისი უშუალოდ გარემოს ეხება, ამიტომ მისი უჯრედები მუდმივად იღუპება და ახალი უჯრედებით ჩანაცვლდება.

შემდგა კლასს ვითხავ: როგორ ფიქრობენ, რატომა ეპიდერმისის უჯრედები ერთმანეთ-თან მჭიდროდ დაკავშირებული და რა ფაქტორები იწვევენ უჯრედების დაღუპვას? (2 ნო.)

პრეზენტაციები: (6 წთ.)

პრეზიდენტაციის შემდგომ ვიწყებთ დერმის სტრუქტურების განხილვას.
მისამართის კონფიდენციალურობის სახელმძღვანელოს გამოყენებით შემდეგი დავალება უნდა შეასრულონ:

- I პეტუზი – იმსჯელონ საოცლე პირკვლების ფუნქციების შესახებ
 - II პეტუზი – იმსჯელონ ტეიმოვანი პირკვლების ფუნქციების შესახებ
 - III პეტუზი – იმსჯელონ სისხლძარღვების ფუნქციების შესახებ
 - IV ჰიდრული – იმსჯელონ რეცენზორული ფუნქციების შესახებ

პრეზიდენტის მიერ:

ლექციას ავიაკომპანიის მფრინავები და ბორტგამცილებ-ლებიც დაესწრნენ. მოსწავლეებმა პირადად მათგან მიიღეს ინფორმაცია ტექნიკური დეტალების შესახებ, გაეცნენ ავიაციის ისტორიას. მნისიტრი და კომპანიის ხელმძღვანელი მოსწავლეებს დარგის სტრატეგიული მნიშვნელობის შესახებ ესაუბრნენ.

„დღევანდელი ლექცია მიზნად ისახავს მოზარდებში ისე-
თი სტრატეგიული დარგის პოპულარიზაციას, როგორიც ავი-
აციაა. მსგავსი შინაარსის ლექციები, სამოქალაქო თავდაც-
ვისა და უსაფრთხოების გაკვეთილების ფარგლებში, მომა-
ვალშიც ჩატარდება და სხვა სფეროებსაც მოიცავს.“ — აღნიშ-
ნა განთლებისა და მეცნიერების მინისტრმა.

ს ტრატეგიული დარგების პოპულარიზაციის მიზნით, გა-
ნათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საჯარო სკოლებში
სისტემატურად ატარებს სხვადასხვა სახის თემატურ კონ-
კურსებს. ამ ეტაპზე, სკოლებში მიმდინარეობს კონკურსი
„გახდი ავტოტორი“.

ქართველობის კათედრა სომხეთში ორდღიანი ვიზიტით მყოფმა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მიწისაპრეზიდენტი თავისი მისამართის უსახლებელი მი

ქართველობის კათედრა სომხეთის პრუსოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიხსნა, კათედრა მჭიდროდ ითანამშრომლებს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან, განხორციელდება ლექტორებისა და სტუდენტების გაცვლითი პროგრამები, მოწვევების განვითარებისა და მეცნიერებების განვითარების გარემონტირების მიზანით.

„დღეს უმნიშვნელოვანები ფაქტის მომსწრენი გავხდით, სომხეთში ქართველობის კათედრა გაიხსნა, რაც ხელს შეუწყობს ამ ორი მოძრე ერის კიდევ უფრო დაახლოებას.“ – ალნიშნა დიმიტრი შავიანმა.

ვიზიტის ფარგლებში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი ასევე პირისპირ შეხვდა სომეხ კოლეგას არმენ აშოტიანს. შეხვედრაზე ისაუბრეს თანამშრომლობის გალრმავებაზე ზოგადი განათლებისა და მეცნიერების მიმართულებით, დაიგეგმა ერთობლივი პროექტების აწილება.

କୌଣସି 360?

୩୮

ძენლია ამის აწერა, თუ როგორ ვწერ. შემოქმედების ამბავი ჯერაც უაღრესის იდუმალებითაა მოცული, მეცნიერება დიდ მუშაობას ეწევა შემოქმედების პროცესის შესაცონადა. თეორიები მრავალია, მაგრამ რა?.. ამ ამბის გაცხადება რომ შეიძლებოდეს, მაშინ ყოველი მკითხველი წერას ისნავლიდა (და შეუძლებელი საქმე შეიქნებოდა ყოველივე დელოვნება). მე არ მინდა იმ ევროპელ მოგვებს დამადარონ, მნიგნობრობას კასტის საუფლოდ რომ აცხადებენ. მნიგნობრობა, ლიტერატურა სხვაა, პოეზია კიდევ სულ სხვა. აამნუხაროა, დარვინისებური სელექციის კანონი ადამიანს რომ ვერ მიუყენეს. ვეცდები აანილობრივად მაინც გიპასუხოთ. მე შემიძლია შემოქმედებითი მუშაობის გარეგნულ ციოთარებათა გამო მოგითხროთ ზოგი რამ ვინ იცის, ეგებ ვინჩეს გამოადგეს ჩემი დაკავირვებანი). თუ ის ბალდები, ახლა რომ ქართველი დედების კალთაში, ან აკუნებში წვანან, ჩემზე უკეთ დაეუფლებიან ქართულ აიტყვას, ეს ფრაადაც გამეხარდება.

საერთოდ, ქვეშეცნეულად ვწერ. მეტნილად სათაურიდან გამოყდივარ: ვერ გეტყვით თუ როგორ ხდება ეს, როგორ გამოუდება ერთს ან ორ სიტყვას, სათაურში გახმაურებულს, ათასი და ათი ათასი (როგორც ახლად გაჩერილ დედას – ნაყარი ფუტკარი). სათაურის დანერიდან უკანასკნელ წერტილის დასმამდის შემდეგი პროცესებიც უნდა ჰვიგულისხმოთ. საჭკერ, ოთხჯერ, ხან მეათე-ჯერაც გადაწყვრა, მერმე მანქანაზე გადაბეჭდვა, გადანაბეჭდის კორექტურა, შემდეგ ნანაწყობის მრავალყევი შესწორება და შე-ინიციატივა. ჩემი ნაწერის კორექტურა შეიძლება ჩატარება. ჩემის ნისა და გადაწყვრის დროს მე დიდის სიყვარულით ვეთამაშები ქართულ ასოებს, გაოცებული შევსცერი მათ. ანი ნამგლისათვის მიუმსგაბებია ქართველ ხალხს, ბანი ყელმოლერებულ ქართულ აურებს, დოქებს და ჭინჭილებს. განი ლაგვინებს და ქვევრებს ჰყავს. კბილოონი ასოები ლ, ყ, ლ, დ, რაღაც ქვენარმავალს მაკონებს, ზოგიც ხერხებს, სათლელ, სახლებ ან სატექსტელსაწყობებს. ძალიან მახარებენ ლერიანი სასოები, ისინი ხან ლელივით იკეცებან, ხა-საც ცხენოსანი ჯარის პიკეტებსავით წამოვლენ. განების, ყარების, დონების, ენების, ვი-შების ფეხები ხრმლებს, წერაქცულებს და ბათებს მიაგვანან. ინები ცხენების ნალებს. ცვინ იცის, ცხენოსან ერს თან მოეტანოს იგი მესამოტამიის ხრიოკებიდან ომითა და ზათ-ქით წამოსულს.

ყუველი ქართული ასო რაღაც უცნაური აიმბოლიკის აღმძერელია ჩემს წარმოდგენამი. მე დიდის სიამოვნებით დაესწერდი ანბან-თქებას. როცა წერით დავიღლები, თვალს შევავლებ ხოლმე ასოებს, გაოცებული შევცემა ზო ბეჭედი საუკუნეების საშოში უთარილოდ წარმოშობილ ფანტასტიურ იეროგლიფებს. თანაც მოშანესავით მიხარია, რომ ლინგვისტები და ფილოლოგები ვერაუჯაშ ჩასწერდებიან მათოვის ჩათქმულ საიდუმლოებას.

* * *

ვწესებარ: მწერლობა პროფესიად რომ გადამექცა. ერთადერთ კარიერაზე ვოცნებობდი მთელი ჩემი სიჭაბუკის მანძილზე, ეს იყო სამხედრო. 1918-19 წლებში უნივერსიტეტი მინდოდა დამეგდოდ და, პრუსიის გენტუბის აკადემია მინდოდა დამესრულებინა, მაგრამ, ეს მაგრამ ძალიან ძლიერი იყო – რომანოვების არმიაში ხომ არ შევიდოდი? ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ მე უკვე საკმაოდ მოწიფული ვიყავი და შეგირდობას ველარ შევძლებდი. 1923 წ. ისევ მომიარა სიჭაბუკის ოცნებამ პარიზში, და ლამის იყო სანსირის სამხედრო აკადემიაში არ შევედი. მაგრამ ჩემი ცხოვრება სხვაგვარად წარიმართა... სამხედრო კარიერისადმი სიყვარული არც პარა-თაშვილს ჩაუნერგა ჩემთვის და არც ლორდ ბაირონს, ლოიტგანვე ცხენის კულტი იყო ღიანის მხარეში. ექვს წლის ბავშვს განსვენებული მამაჩემი უბელო ცხენზე შემაგდებდა და მათრახს გადაუჭრდა ცხენს. ბოლოს შეიცვლია ცხენს:

1924 წელს ძლიერ მომავავა შემოქმედდების დარღი. ერთი თავი უურნალ კავკასიონში გა-მოვაქეყენე. იმავე თვეში უურნალი შესწყდა. არც გამომცემელი მყავდა, არცა მქონდა ფუ-ლი. საქართველოს პილიგრაფუტრესტი მენტდო. მთელი რომენი 9 თვის განმავლობაში უუკარ-ნახე სტამბას. ხანდახან სადღლის ფულიც არ მქონდა. ლამეებს ასათვერი, ზოგიერთი თავი მონოლიტურად ჩამოისხმებოდა ხოლმე, ამით გამათამაძა. როცა პირველი ხალისი მომქან-ცა, შევდრკი, მომვარდებორდა სტამბის გარევი მანასე გოგვაძე: – მოიტა გაგრძელება, თორი ა ანაწყობს დავშლი, ასონიშნები მჭირია. ისე ჩავიკეტებოდი, დაგრძერდი, გადავწერდი, კა-დევ გადავწერდი, კიდევ და კიდევ ხან რომე-ლიმე თავი არ მომქნონებოდა, ერთ ორ დღეს ისევ დავემალებოდი მანასეს, ერთ ორჯერ ისევ გადავწერდი სტერლინგისებურ ტკიცო-ნა ქალალდზე. ოსხე ზიკოლაძემ მითხრა ერ-თხელ: ეპ, რა გიშავთ პოეტებს, არც ატელიე გჭირდებათ, არც მოლპერტი, ფანქარი და ქალალდი თუ გექნათ, ხეზეც რომ ჩამოკ-დეთ, კარგად დასწროთო.

საქმე არც ისე მარტივია. მე შუშის ნატეხით ნანათალი ფანქრითაც მიწერია, მაგრამ კომფორტი აადვილებს შრომას. წერის დროს უთუოდ კარგი თუთუნი უნდა მექნეს (განუზომლად ბევრსა ვწევ). კარგ სავარძელში, ჩემს სავარძელში უნდა ვიჯდე. ფანქრით მოკითხვის ბარათსაც ვერ დავწერ. რამდენიმე ავტოკალამი მაქვს საუკეთესო ფირმისა. ესენია ჩემი მენინავე ალამდარები. ფოლადის კალმების მთელი ღაშქარი მაქვს სამარქაფოდ შემონახული. ისეთი მაგარი ხელი მაქვს, ფოლადის კალმები სულ იოლად შემომაკვდებან ხოლმე. ზოგი უცემდ დაკოჭლდება, ზოგიერთი კარგად მომერგება ხელზე, ზოგიც რეგვენია, წრიპინა, ჩხიფინა, ჯიუტი და გაურანდნა. ზოგიც გამაგულისხმებს და მივლენავ. სხვამ თუ ჩემი სამუშაო კალმი იხმარა, მე იმას სა ვახლოდ. ქალადმი-დან ამდგარი ბერევი თუ მარადგა კალამს, მიმკალით. ცუდი ქალალდი ხელშესახებადაც მძახა. ამიტომ წიგნების და გაზეთების ხელით ტარება არ შემიძლია, გადანაწერს კონტროლს უუკეთებ მრავალგზის. თუ ხელს ლაღად უნავარდნია და ასლებიც ვაუკაცურად მოჯარულან, კარგია. კიდევ ერთი დეტალიც: ნაწერი, გადანაწერი, გადანაბეჭდი სხვადას-ს ვარიგად მეჩვენება. ამიტომაც როცა რომელიმე სტამბაში ჩემი იწყობა ან იბეჭდება, იქ ყოფნას არაფერი მირჩევია.

დედანს საშინელი სისწრაფით ვწერ. შეაში
სასვენ ნიშნებს უნდა გადავიტე (მე მონია:
როცა ჩვენი მკითხველები კითხვასა და ნაცე-
რის გაგებაში უკეთ გაინაფებიან, სასვენი ნიშ-
ნები უნდა გავდავევოთ. ეს დიდ დროს გვარო-
მეებ. ძველებს ხომ ჩვენებური სასვენი ნიშნე-
ბი არ ჰქონიათ, მაინც კარგად წერდნენ. პირ-
დად მე არა მგონია ასეთ რამეს რომ მოვესწ-
რო). არც ერთ ჩემს ნოველლას მეორე ვარიან-
ტი არ ჰქონია. სწრაფად ვწერ, მაგრამ დიდ-
ხას გინახავ ხელნანერს, გამოხდება ხანი, ნა-
ვიკითხავ, გავქლიბდავ და ისევ შევინახავ.

მე უმტესად ნაშუაღამევს ვწერ, ნაწერს
დილაობით გადავიკითხავ ხოლმე. ხანდახან
ფული მჭირია, მაგრამ ხაადრევად დაბეჭდ-
ვას თარგმანს ვარჩევ, თუმცა თარგმანს თა-
ვი მომაბეზრა. დილი პოეტური შედევრების
ფრაგმენტების თარგმანი დილაც სასარგლო-
ლოს, მაგრამ დიდი ქმნილების მოლიანად
თარგმანა ერთგვარია თვითმკვლელობაა
მნერლისათვის. ენერგია და უამრავი ახალი
სიტყვები იხარჯება მარტამ რასა იზამ წალა-

გადა არც მწერლად.

გულენბერგის გენიოსურმა გამოგონებამ ერთის მხრივ, ავნო კიდევაც ნამდვილ კულტურას, ხელნაწერების იოლმა მულტიპლიკაციამ წიგნი კომერციულ ნაწარმოებად აქციადა და ფულისთვის აღტკინებულ საშუალოებას კალამი ააღებინა ხელში.

გონებადაჩრდუნველ, უგემურ ბურუჟუაზია
ას ევროპისას იოლად გასაგები და მისი
უხამსი გემოვნებისათვის ხელმისაცვდომი
წიგნი მოუნდა და აქ კი ბულვარის მწერლები
დაფაცურდნენ. ამიტომაც ზემობს ამჟამად
ევროპაში ხალტურა და ბულვარის მწერლო-
ბა. ეს ასევა, მაგრამ ნამდვილი ხელოვნება თა-
ვის საკუთარ ეტლს უნდა მიჰყებოდეს
ამითვე აისწნება დღლეს ევროპაში უდიდეს
სიტყვის ოსტატები უაღრეს მატერიალურ
გაჭირვებისა რომ განიცდიან, ხოლო ზუდერ-
მანის ტიპის ბულვარის მწერლები საკუთარ
ვილებში ნეტარიბებ.

კრიზისებიო?

სათვის ძელი ჰინდური მითოლოგისა და სიბრძნის გადათვალიერება დამტკირდა. დიონისოს კოლექციები თავათ მაქავს ნახული: ათინაში, რომში, პარიზში, ლონდონში, დრეზდენში, მიუნხენსა და ბერლინში. ენისა და სტილის ამბავიც ერთგვარი ალტიმია, აქაც დიდი შრომის განევა დამტკირვებია. მას შემდე, რაც განსწავლისა და მოგზაურობის ნლები მოვათვე, მთელი ჩემი ენერგია ძეველი და ხალხური ქართულის შესხავლისაკენ მივმართე. ცხადია, რომ არც ერთ დიდოსტატს ენისას ჩვეულებრივი მოქალაქისა და თუნდაც ლიტერატორს ლექსიკა, არც უკვე ცნობილი სიტყვების მარაგი არ ეყოფა. ამ შეგნებამ ძველებრაოთულსა და ხალხურ ზეპირსიტყვიერებაში გადამაგდო. ამის შემდეგ საჭიროდ დავინახე ქართული ენის ალიგოური ბუნები-დანაც ამდენ ხარი. ბუნებრივად ძეველი კარაბაძინებისა და შეიღოცვების შესწავლა დამტკირდა (ზოგიერთებს ეგონათ მე თავათ მნიშდა თითქოს ეს შელოცვები).

სიტყვებიც ისევე სცვდებიან, როგორც
ფოლადის რელსები, მანქანების ფირფიტები,
მაქოები და რიკები. სცვდებიან პოეტური სა-
ხეებიც, ამიტომაც მუდამ ვერიდები ათასგ-
ზის ნახმარ სიტყვათა კომბინაციებისა და
სახეების გამოყენებას. ჩემი ნოველა „ტაბუ“
ასე დავწერე: ერთ საღამოს მეგობრისას შე-
ვიარე. ჩემი მასპინძელი ფრიად საამურო მო-
უბარი იყო და ძველი საქართველოს ყოფის
კარგი მცოდნე. ბერიაცას საუბრის დროს
სიტყვა „ზნნდაროზზ“ წამოსცდა. ამ სიტყვას
მე საბასგანაც ვიცნობდი, მაგრამ წინა ყუ-
რადლებაც არ მიმიტცევი მისთვის. იმ სანებ-
ში ერთი ინგლისელი მოგზაურის დღიურს
ვკითხულობდი და მე მას ვუამბე: აფრიკელ
ველურებს ზოგიერთი ცხოველის სახელის
სსენტება ეკრძალებათ და, ისევე როგორც
ჩვენში, მათაც ტაბუ ჰქონიათ-მეოქი.

ნაძურადამევიაზდის ვისუაუბრევი ძევლი აზნაუ-
რების გარევნილებასა და ნაძირობათა გამო. მე
დიდი ხნიდან გუმანი მქონდა სულ სხვა ასპექტ-
ტით გამეშუქებინა ქართული ბატონყმობა,
ვიღრე ეს ილისა და ტეტით მოტრფალეებს
სჩვეოდათ. იმავე ღამეს შინმოსულმა ელექტრო-
აგანთე და ანაზღეულდა ხელში მიხვედრილ ქა-
ლადის ნაჭერზე დავნერე: ტაბუ. ზანდაროზ
ალექსულ მიმინდა გავიდა ორ კვირა აქ ერთი
ამბავი ფრიად საცულისმოა: როცა ხელოვნე-
ბაში რაიმე სერიოზულის თქმას ლამბით, არა-
სოდის სარწყმულო არის. არ იწოდო თანა

სოდეს სერიოზული ტრნით არ უნდა დაიხსოოთ, არამედ თქვენი იდუმალი ტენდენცია და ზრახვა თამაშისა და სიცელქსის საფარველით უნდა შებურვოთ, თორებ იკოდეთ, ხელოვნური ქმნილების ნაცვლად შმარალი ქადაგება გამოიგიათ, ან მოსაწყენი ტრატატა. რუსთაველი ნადირობით იწყება თავისი პორემის უფლებელი დრამას და შექსპირის ოხუნჯების და ტაკიმასხარების მთელი ლეგონი იმისთვის სჭიროა, რომ ტრაგიკული გმირების პირიდან გადმონთხეული სატირა და სიბრძნე შეამსუბუქოს. მეც ისე მოვიქეცია: მყისვე როდი დაგატაკე მკითხველს ტაბუში განცხადებული ბატონყმობის ყოფის ბარბაროსობა, აზნაურთა სიბრიყვე და მცონარობა, ეკლესიური მისტიკისაგან დაბაზგული ხალხის უმეცრების საშინელება, არამედ ჯერ ცალყბა ხუმრობით და შელოკვებით მიმინოს აბგები მოვუყეო და მხოლოდ შემდეგ გავხსენი ბერელი საუკუნის ღმეული სახე. ზოგიერთი აღშფოთდნენ, მიმინოს ნასწვდნენ და ლამის არ იყო მოელი ქვეყანა არ დააჯერეს, რომ მე მიმინოები შინა მყავდეს თითქოს. აჲ, მე ისინი ძლიერ მაგონებენ იმ ბალებს, პარიზში ჩასვლისას ცხენჯოხიან ჭრელ კარუსელებს რომ შენიშვნავენ მყისვე და ლუვრსა და სორბონს რომ ვეღარ ამჩნევნ. მე არ ვმალავ, სხვა მწერლების დარად, მეც განსაკუთრებული ყურადღება და სიყვარული გამომიმდევნება ზოგიერთ ცხოველის ან ფრინველის მმართ. მერმე რა არის აქ გასაქირდავი... მე ბაყაყბსაც ვუმღერე ტაბუშმ. ძველი საპერნენთის, რომის და ევროპის პორტებიც უმღერონენ ბაყაყბს. განა ბაყაყბი არ შეიძლება პოეზიის თემა იყოს, ისე როგორც თუნდაც ბულგული? ცხოველთა სამეფოდან მეორი სულიერი მყავს სიბოლოდ აღებული -მიმინო და გველი (არც ერთი მათგანი შინ არა მყავს). მაგრამ პირველი აღმაურენის ფრაეშია ჩემი, ხოლო მეორე სიბრძნისა. სად არის აქ ქრისტიანიზმი, ან კლერიკალიზმი? ქრისტეს არასიღებს დაუსამს ხელზე მიმინონ და ქრისტიანობას მუდამ სძაცდა გველი. ვისაც „დოონისოს ლიმილი“ ყურადღებით ნაუკითხავს, მას ეცოდინება, რომ ჩემს კოსმოსოფიას ქრისტიანიზმ-თან არაფერ აქვს საერთო.

ესაზღვრები

ხელს რა მიშლიდა? უმეცართა სულმოკ-ლეობა და მეშურნეთა სისინი. ზოგიერთ მნერლებსა და ლამაზ ქალებს ერთნაირი უბედურება სჭირთ: ვინც მათ ვერ მისწვდება, ყველა აგინძებს. ერთმა გონებამახვილმა ფრანგმა კარგად იხუმრა: როცა ადამიანი რაიმე დიდსა და შესანიშნავს შექმნის, სხვანი უთუოდ ეცდებიან, მან ეს „მზაკვრული საქციელი“ არასოდეს გაიმეოროს.

ველლა პროზაში იგივეა, რაც ლექსთა შორის ს სონეტი. აქ თავათ თემა მოითხოვს ინტიმობის გამომუდავნებას. პირადი უბედურების გამო იშვიათად ვტირი, მაგრამ ჩემივე გმირების უბედურებას ავუტირებივარ (ცოტა არ იყოს მეჩოთირება კიდევაც ამის გამნელა, რადგან გულწილი ვაჟეაცი არ მომნონს). თითქმის ი ორი ნლის განმავლობაში ვწერდი ნოველლას „დიდი იოსები“. ამ ნოველლის პროტოტიპად მყავდა ჩვენს ეზოში მცხოვრები მეკურტნეო შემდეგ კი მეეზოვე იოსებ სხირტლაძე. ეს მო- სუცი ფრიად გულალალი, უთვისტომო და ლოთობისაგან სრულიად დავადებული კაცი იყო. ლაპარაკაში არ ბორიძიკბდა, მაგრამ ენა- არეულად მეტყველებდა. ხანდახან ჰალუცი- ნაციებიცა ჰქონდა. ელანდებოდა: თითქოს ვი- ღაცები ხმალში შემოაკვდა. სადღაც დიდი განაძი იპოვა, ხანაც ბოლშევიკობდა. როცა დარწმუნდა, რომ ბოლშევიკობა სახელმწიფო ქრისტიანთა დატაცებას არ ნიშნავს, ოპოზიციაში ჩა- უდგა ბოლშევიკებს თავის ჭეუაში და მენეჯ- ვიკობა დაიწყო. ასეთივე იდეაფიქსიც ჰქონდა აჩემებული: თითქოს ის სახლი, რომელშიც მე- ვცხოვრობდი იმ დროს, მისთვის ეჩუქნოს საბ- ჭოთა მთავრობას.

უდიდესი ბეჭნიერებაა შემოქმედება,
ამავე დროს უდიდესი სიმძიმილის მომგვა

რელიცი. რომანის წერის პროცესში შემოქმედება პერმანენტული აღტყინების გადატანა უხდება, ამ ხანგრძლივი ჭვრეტის პროცესში ცხოვრების ამბები მითავსებად გეჩვენებიან.

ენერგიის უდიდესი დაძაბვაა საჭირო,

ზმანებული, ხილული, ნანახი და განაგონი რომ არსებულ, ხელშესახებ და დინამიურ სამყაროდ აქციო, იქმნებოდან არ ყოფილს და არარსებულს, ადეკვატურა და იარეო, რომ შესძახო ლანდს და სული ჩაუდგა მას. თავისთვის კი ადამიანი მშვენივრად და იოლად გრძნობს, ოცნებობს და ფიქრობს მაგრამ ნაგრძნობის, ნაოცნებარის და ზმანებულის ფიქსირებას სატანური ნებისყოფას სჭიროა და ეს მოითხოვს საშინელს ბრძოლას ენის ინსტრუმენტთან. საუკუნეების განმავლობაში ყოველი საგნის, ცხოველისა და არსებისათვის საკუთარი სახელი მიუწიქება ბია ერს. ყოველი დიდი კულტურული ტრადიციების მატარებელი ენის ფორმაცია ხომი მრავალი ათასი წლის მანძილზეა მომხდარი და ამიტომაც მარტოოდენ ენის შესწავლას არ ყოფნის ერთი სიცოცხლე. აქ ისევ ალექს-მია იწყება და მე მეშინია სიტყვა გამიგრძელდეს. ახლა ცოტა რამ სიტყვიერი მასალის მოხვეჭისათვის. უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე მრავალგზის შევადარე ქართული ბიძლია, ოთხივე სახარება და ფსალმუნი გერმანულს, ინგლისურსა და ფრან-

გულს გამოცემებს. ეს შრომა განეული მაქვს მხოლოდ და მხოლოდ სიტყვიერი მასალის ძებნაში. პარალელურად ვმგზავრობდი მთელს საქართველოში, ვნადირობდი და ვთევზაობდი, რათა უშუალოდ გავცნობოდი ხალხის მეტყველებას. ამგვარად შედგენილი მაქვს საკუთარი იშვიათ სიტყვათა ლექსიკონი. დიალექტებიდან ნახესხებ სიტყვის ხმარებას ვერიდები (თუ გმირს არ ვალაპარაკებ). ვიდრე რომელიმე სარწმუნო ძეგლთან შევანამებ. ცუდი ქართულით მოუბართ შეძლებისამებრ ყურს ვარიდებ. ცუდი ქართულით დანერილ ლიტერატურას არ, ან ვერ ვკითხულობ. როგორც უცხო ენებზე, ისე ქართულ დიალექტებზე ხანგრძლივად ლაპარაკს გავურბივარ, რადგანაც ვიცი: ეს ქართულ აქცენტს შემირყვნის უთუოდ. მარტობის ჟამს ხმამაღლა ვკითხულობ რომელიმე შერჩეულ ძეგლს ძველი ქართული მწერლობისას. დაძინებისას ძველ ქართულ შედევრებს ვათვალიერებ, რათა ქვეშეცნებაში განმიმკვიდრდეს თავისთვავადი ენის კულტურის ნელსურნელება. ასე და ამგვარად დღე და ღამ ვებრძოვი ქართულ სიტყვას, როგორც კოჭლი იაყობი ებრაელთა მრისხანე ღმერთს.

კონსტანტინე გამსახურდია
1933 წელი

საუგის გიგანტები

አዲስ አበባ

რუბრიკას უძღვება
მაკა თაქთაქიშვილი

აბელი და კაენი ბიძლიური ლი-
ტერატურის ყველაზე ცნობილი მმე-
ბა არიან. ერთ-ერთი მათგანის ხსე-
ნებისას თავისთავად იგულისხმება
მეორეც და პირიქით. აბელი სამაგა-
ლითო, მართალი, უბინო შვილი თა-
ვისი ძმის მსხვერპლი გახდა. წმინდა
წერილში ამ ეპიზოდს, მცირე მოცუ-
ლობის მიუხედავად, განუზომლად
დიდი მნიშვნელობა ენიჭება.

სამოთხიდნ განდევნის შემდეგ „შეიცნო ადამმა დედაკაცი თვისი და შვა კაენი“, მოგვიანებით აპელი. კაენი (ნიშავს შეძენას) მჭიდროდ არის დაკავშირებული მნიასთან. ის მნიათმოქმედია. მიისწრაფვის შეძენის, მატერიალური კეთილდღეობის, მომზადეჭყვილისაგან. მიაჩნია, რომ მინა კეპბავს, მინის მადლით არის სავსე და არა ლვთის მადლით. მინა არის მისი კეთილდღეობის საფუძველი, ამიტომაც, მადლიერებს გრძება მინისადმი აქვს და არა ლვთისადმი.

აბელი (ნიშანავს სულის შთაბერ-
ვას, სუნთქვას) მესაქონლეა და თი-
თოვეულ ნამატს ღმერთის მაღლად
მიიჩნევს. იგი, კაენისგან განსხვავე-
ბით, ღვთისაკენ არის მიმართული,
ღმერთს უმადლის თავის ყოფას.
აბელი თითქოს ამბის მეორეხარის-
ხოვანი გმირია. დამჯერი, მორჩმუ-
ნე, სამაგალითო შეილი და კარგი მე-
ურნეა. მისი ფარა წლიდან წლამდე
მოვლილი და ნაპატიჟის. როგორც
ვხდავთ, უკვე გმირების სახელებში
გმირობისა აბელისა და კაენის პი-
რველის ნიშან დასაძლენ.

რადული ხინამ-თვესებაზ. ბაბადების წიგნში ვკითხულობთ: „გამოხდა ხანი და მიართვა კანინა უფალს ძღვენი, მინის ნაყყლი. აპელმაც მიართვა თავისი ფარის ნათავარი და რჩეული პირუტყვი. მოჰქედა უფალმა აპელს და მის ძღვენს. ხოლო კანინა და მის ძღვენს არ მოჰქედა“ (დაბ. 4:3-4). გადმოცემით, აპელის მიერ მირთმეული სასკოთესო ნათავარი და ნამატი ცეცხლის ალმა ცაში წარიტაცა. კანინის ძღვენი ცეცხლის ალმა არ გაეწვია, ანუ უფალმა იგი არ მიი-

ღო. კაენი განრისხდა, შური და ავი ზრაპები კართან დაუდარაჯდნენ კაენს. აზრები, რომლებიც კაენის თავში დატრიალდა, უფალს არ გამორჩენა. „უთხრა უფალმა კაენს: რად გამარდი, რად ჩალუნე თავი? თუ სიკეთის მქმნელი ხარ, განა თავანეული არ უნდა იყო? თუ სიკეთის მქმნელი არა ხარ, ცოდვა ჩასაფრებულია კართან, შენსკენ აქვს მას

კი ვეღარ გპოულობ ჩემში. ვინაიდან
კეთილს კი არ ვაკეთებ, რომელიც
მსურს, არამედ ბორიტს, რომელიც
არ მსურს. ხოლო თუ იმას ვაკეთებ
რაც არა მსურს, მე კი არ ვაკეთებ
მას, არამედ ცოდვა, რომელიც
მკვიდრობს ჩემში” (რომ. 7:15-20).
კაენი თავისითვის და თავისი შთამო-
მავლობისათვის ცოდვას ირჩევს. ის
მუხანათურად კლავს ქმას.

სი, რაც კი ცოცხლობს, საქმელად
გქონდეთ; როგორც მწვანე ბალახს,
ისე გაძლევთ ყველაფერს. ოღონდ
ხორციელს (ცოცხლად, მის სასხლ-
თან ერთად ნუ შეჭამთ” (დაბ. 9:3-4).

ცოდვით დაცემის შემდეგ ღმერ-
თი კითხვით მიმართავს კაენს:
„...სად არის შენი ძმა აბელი?”
(დაბ.4). ღმერთი თითქოს კიდევ ერ-
თხელ აძლევს კაენს არჩევანის სა-

„აპარა, მაგდებელი დღეს მინის პირისა-
გან და უნდა მივეფურო შენს სახეს“,
ამბობს კაენი. მან თავად გამოტეა-
ნა განაჩენი საკუთარ თავს, შიშისა-
გან დაფეხული თავად გაურბის
ადამიანებს. ცოდვილთ ჰეონიათ,
რომ შექძლიათ დაემალონ ღმერ-
თის მზერას, სინამდვილეში, ცოდ-
ვილი ადამიანისთვის თავად ღმერ-
თი და სულიერი სამყარო ხდება
უხილავი. ის, კინც მომაკედინებელ
ცოდვას სჩაბის, უფალოთნ სამუდა-
მოდ წყვეტის კავშირს. „უთხრა
...“

უფალმა: აბიტომაც შევიდებილად ში-
ეზღვება კაენის მკველეა. დაადო
უფალმა ნიშანი კაენს, რომ ვერ მო-
ექლა იგი ყოველ შემხვდურს” (დაბ.
4:15). „შემოადა შესაძლოა ნიშ-
ნავდეს „მეშვიდე თაობას“. მართ-
ლაც, „შემდგომში ვნახავთ, რომ ადა-
მიდან მეშვიდე თაობის წარმომად-
გენელი ლამექი კლაგი კაენს.

ამბავი კაენის შესახებ ნმინდა
წერილის რიგი ნეგატიური სახეების
გალერეას წარმოადგენს. შიში, შუ-
რი, სიბარაზე, მეკლელობა, ლეგნი-
ლობა... ძნელად წარმოსადგენია,
ვინმეს გაუჩნდეს სურვილი, გაიზია-
როს კაენის ბედი. არჩევანის თავი-
სუფლება ეს ის უმთავრესი ნიჭია,
რომელიც ღმერთმა უბომა ადამი-
ანს და ადამის ცოდვიდან დაწყებუ-
ლი სწორედ ბოროტსა და კეთილს
შორის გვინევს თავისუფალი ნების
გამოვლენა, ჩვენთვის მისაღები არ-
ჩევანის გაკეთება.

ისკვების სახელმძღვანელოს მიერ გადასახვა

ელგა პირილიანი, 43-ე საჯაარო სკოლის დირექტორის მოადგილე: სკოლა რომ სახელმძღვანელო ებით დროულად მომარაგებულიყო ჯერ კიდევ სასწავლო წლის დასასრულს ვიზრუნვეთ. წიგნების შესახებ ინფორმაცია გამოვაკარით სკოლაში, მივაწოდეთ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს და თბილისის მერიას. სოციალურად დაუცველთა პროგრამამ ძალის მიერ გადასახლება მიმდინარეობს.

ରୂ କାଳିଟ ଇମିଟ ମିଠ୍ୟାଖି, ରୂପ ତଣ୍ଡରାଗିଟ ଗାନ୍ଧାଵଲ୍ଲଙ୍ଘକାଳି ମାତ୍ରକାଵଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ ଶାଖେଇ-
ଦିଲ୍ଲୀରେଣ୍ଟଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ ଉଚ୍ଚର ଶାଖାଏଇଧର୍ମଯୁକ୍ତ ମତବାଦୀ କାନ୍ଦିଲ୍ଲଙ୍ଗାପାଦ ରହିଥାଏ – କାହାଟି ଦିଲ୍ଲୀ ତାହା
ମାତ୍ରକାଵଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ ଗାନ୍ଧାଵଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ ରୂପରୁକ୍ତ ଶାଖାଖାତମ, କାହାବେ – ବୋଧବାରଙ୍ଗିକ୍ଷେତ୍ରେ ନିରାଜନିକ
ଶାଖାଖାତମଙ୍କିଳି ପିଲାଟିକାଦ ମିଠ୍ୟାଖାଦ ମାନ୍ଦାଲ୍ଲଙ୍ଗି ଜ୍ଞାନି ଧାରାକୁଣ୍ଡିଲ୍ଲଙ୍ଗି – ଗାନ୍ଧାଵଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ-
ତା 83%, 13% – ଶାଖେଇପଦିତାରେଣ୍ଟଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ କାନ୍ଦିଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ ଶାଖାଖା-
କ୍ଷେତ୍ରସ, ମେମଲ୍ଲଙ୍ଗାପିଟିସ 4% – ଧାରାକୁଣ୍ଡିଲ୍ଲଙ୍ଗି.

შემდეგში შემოგთავაზებთ გამოვცემელთა მოსაზრებებს ამ საკითხთან დაკავშირებით.

დენიმეტ, ნინა წლებში მოახერხა და შეიძინა სახელმძღვანელოები, როთაც საგრებლობენ კიდევ ყმოსნავლები. ძირითადად, მოსწავლეთა გარკვეული ნაწილი სიძირის გამო დღემდე სახელმძღვანელოს გარეშე დარჩენილი. რაც შეეხებათ სოციალურად დაუცველებს, 700-დან მხოლოდ 300 დაქმაყოფილდა. როგორც ვიცი, დაარჩენებიც მაღა მიიღებენ სახელმძღვანელოებს.

რომ ასეთი გრანდიოზული პროექტი განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ჯერ არ განუხორციელებია. რა თქმა უნდა, კარგია სკოლების რეაბილიტაცია და სხვა უამრავი პროექტიც, რომელსაც განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო გვთავაზობს, მაგრამ როცა საქმე სახელმძღვანელოებს და სწავლას ეხება ეს სულ სხვაა. პროექტი მოსწავლების სწავლის ხელ-

აუცილებლად უნდა ვთქვა სახელმძღვანელოების გარეგნული მხარის შესახებაც, თითქმის ყველა სახელმძღვანელო, სიდიდის გამო, მძიმე და სატარებლად მოუხერხებელია, პრიალა ქალალდიც არ არის თვალებისთვის კარგი, შენაარსობრივადაც არასწარდაა შედგენილი, მაგალითად, მათემატიკის სახელმძღვანელო. ასე რომ, ფასთან ერთად, ჩემი აზრით, სახელმძღვა-

დარეკან ნიშურისანი, მესტიის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსი: სოციალურად დაუცველი მოსწავლიანებისთვის. როგორ მოსწავლიანებისთვის განვითარებას ისახავს მიზნად. სამინისტრომ ამ საქმეში ძალიან დიდი შრომა ჩადო, საქართველოში სოციალურად დაუცველი ძალიან ზრდი პატივია.

ასე რომ, ორგანიზებულობის თვალსაზრისით, წელს გაცილებით უკეთესი მდგომარეობაა, თუმცა სახელმძღვანელოების ფასები მშობლებისთვის კვლავ პრობლემად რჩება.

დაუცველი იანიანი იერვია და სწორებ სამინისტროში დამზადდა თითოეული ბავშვისთვის განკუთვნილი პაკეტი.

ჩვენს რეგიონში მოსახლეობის დიდი ნაწილი სოციალურად დაუცვაობა. ამიტომ ესჯოუ წლიერი მოსახლეობისთანავე ირგანიზებულად გადავცვით ამ ბავშვებს სახელმძღვანელოება. თავდაპირ-

სონია ზორავა, მარტივილის სა-განმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსი: ჩვენს რაიონში 1400-მდე სოციალურად დაუცველი მოსწავ-ლე გვყავს. 220 მოსწავლეზე დაგვ-ჭირდა სახელმძღვანელოების კომ-პლექტის დამატება. სამწუხაოდ, ჩვენ მიურ გადაცემული სოციალუ-რად დაუცველი მოსწავლების სიი-დან, რამდენიმე მოსწავლე ამოი-ლეს. როგორც გვითხრეს მონაცემ-თა ბაზაში არ იყო მათზე ინფორმა-ცია. რამ გამოიწვია ეს ნამდვილად ვერ გეტყვით. რაიონის მოსწავლე-ები სახელმძღვანელოების მინისტრის მიმართ მომართდნენ. მათ გვიცია ეს მოსწავლეების გამო, სარგებლობენ მშობლები. პირველკალასელთა სა-ხელმძღვანელოებით უზრუნველ-ყოფა ძალიან იოლად მოხდა – მათ პირდაპირ გამომცემლობებიდან მიერთდათ წიგნები. ამჟამად ფიზი-კის VIII-XI კლ. (ბასისმცილი) სახელ-მძღვანელოს ელოდება რაიონის 5 ცენტრისა. გარკვეულმა ნაწილმა კი შეიძინა, მაგრამ საკრისის არ აღ-მოჩნდა. იმედია, ეს პრობლემა მა-ლე მოგვარდება.

ნელს კი წიგნებს სხვა სოციალუ-რად დაუცველი მოსწავლეები გა-მოიყენებან.

გადინა გალდავაძე, 61-ე სა-ჯარო სკოლის დირექტორის მოად-გილე: ჩვენს სკოლამ 75 სოციალუ-რად დაუცველი მოსწავლეა. თავ-დაპირველად აღრიცხვაზე მხო-ლოდ 48 გვყავდა, 27 მოგვიანებით დაემატა; ესეც არის ერთ-ერთი მი-ზეზი, რომ მათი სახელმძღვანელოები და ყვე-ლა მოსწავლეს დაუზრიგეთ. ჩვენს სკოლაში 48 სოციალურად დაუც-ველი სწავლობს, სამწუხაოდ, საკ-ალურო დაუცველი მოსწავლეების სახელი – შეფუთულ კომპლექტებს მოსწავლის სახელი და გვარიც კი ენერა, ჩვენ მხოლოდ ტრანსპორტტირება უზრუნველვყა-ვით. ასევე ორგანიზებულად ჩაგვი-რიცხა თბილისის მერიამ თანხა. სკოლამ გამომცემლობებისგან შეი-ძინა სახელმძღვანელოები და ყვე-ლა მოსწავლეს დაუზრიგეთ. ჩვენს სკოლაში 48 სოციალურად დაუც-ველი სწავლობს, სამწუხაოდ, საკ-

ანი გუსტიანი, ნინოშმინდის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსი: მოგეხსენებათ, ჩვენთან, ძირითადად, არაქართულებოვანი სკოლებია და ნათარგმნი საზოგადოების მიერ მიღებული არ ქუთასიში უხდებათ. მარტვილში მხოლოდ ერთი წიგნის მაღაზია, რომელიც სრულად ვერ აქმაყოფილებს მოსწავლეთა მოთხოვნას.

ფონდიდან 5 მოსწავლეს დაეხმარა. თუ სახელმძღვანელოების ფასი არ შეიცვალა მათი შეძენა მუდმივად პრობლემა იქნება, მშობლები იჭირვებენ, რომ შვილები წიგნების გა-

ნისტროსა და მერიის ეს ინიციატი- ვა ძალიან დიდი შეღავათია ამ ოკა- ხებისთვის. მართალია, მათვის სხვა პროექტებიც ფუნქციონი- რებს, მაგრამ ეს პროექტი განსა- მართვას დაუდგინოს.

მარა გენდელიანი, ცაგერის საგანმანათლებლო ორსურსცენტრის უფროსის: ჩვენი ოცდახუთივე სკოლა მცირეკონტინგენტიანია. ამიტომ ბევრგან ბიბლიოთეკებიც არ არის, უსახსრობის გამო წიგნებს ვერ იძენენ სკოლები, თუმცა რამ- განკუთხილ სახელმძღვანელოებს. რესურსცენტრის თანამშრომლები, მთელი ზაფხულის განმავლობაში, თავდაუზოგავად შრომობდნენ, რათა სახელმძღვანელოები ზუგდიდიდან ჩამოვარეტანა, მაგრამ ეს სასიამოვნო შრომა იყო. მიმართია, თხევდაში ეს 48 მოსწავლე, დიდი ალბათობით, წიგნების გარეშე დარჩებოდა. მათთვის გამოყოფილი 1565 ლარიდან 1088 ლარი ავითვისეთ, დღე-დღეზე ველოდებით დარჩენილ რაოდენობას, ძირითადად რუსული სექტორისთვის.

უნარების ტესტები და სხვ. ჩვენ დავუკავშირდით თბილისის მერიას დაიგი თანახმა დააფინანსოს დამხმარე რვეულების შექენაც.

რაც შეეხება სახელმძღვანელო-ბის ფასებს. ფასების დარეგულირებაზე საუბრისგან თავს შევიკავებ,

იმიტომ რომ ეს არ არის ჩემი კომპეტენცია და მიშინს პასუხის გაცემა, თუმცა, როგორც მშობელი ვეტყვით, რომ ნიგნი საქმაოდ ძეირი სიამოვნებაა, მით უმეტეს, როცა ერთ ოჯახში 3 ან 4 მოსწავლეა. თუმცა, უნდა აღვნიშონ, რომ საკმაოდ კარგი ხარისხის სახელმძღვანელოებია.

ရေတာ်သင် ဂျုဏ္ဍာဂုဏ်ပြု, 31-ခ
စာအွာရှု စုကြမ်း ၁၃၀၈၂ ၁၉၇၅ ခုနှစ်
နှင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ် အတွက် ပြည်တော်လုပ်
ကုမ္ပဏီ မြို့၏ ပုဂ္ဂန်များ ဖြစ်ပါသည်။

სოფია პარავანა, 31-ე საჯა-
რო სკოლის ქართული ენისა და ლი-
ტერატურის პედაგოგი: მშობელი
ყველაფერს აკეთებს იმისთვის,
რომ წიგნებით უზრუნველყოს თა-
ვისი შვილი. შემიძლია გითხრათ,
რომ ჩვენს სკოლაში არ არის სა-
ხელმძღვანელობის არქონის
პროცესი. მიუხედავად მაღალი
ფასებისა მაინც ახრცხებენ მის შე-

ხათუნა შორიძია, აფხაზეთის განათლების სამართველოს სპეციალისტი: ჩვენი სკოლების ბავშვებისათვის და მათი მშობლებისთვის სახელმძღვანელოების სიძირი ერთ-ერთი მძიმე პრობლემაა. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ სოციალურად დაუცველ 464 მოსწავლეს შეუძინა საჭირო სახელმძღვანელოები. ჩვენი სამინისტროც, საკუთარი ბიუჯეტით, 10 მრავალშვილიან ოჯახს, დაახლოებით, 30 ბავშვს დაეხმარა წიგნებით უზრუნველყოფაში, მაგრამ, სამწუხაროდ, ეს ვერ ხსნის პრობლემას. ძალიან ბევრ მოსწავლეს არ აქვს სახელმძღვანელოების სრული კომპლექტი, ბევრი ქსერისასლებს იღებს, ან შეიორადი წიგნებით სარგებლობს.

ნიგნების სიძერვაზე ახალი ოქმა
არ არის, რადგრძენიერ წევა ყოველი
სასწავლო წლის დაწყებისას ყოველა
აზაზე საუბრობს, მაგრამ შედეგი
და უკეთესობა არ ჩანს. ვფიქრობ,
ვითარება მხოლოდ გამორჩევმლო-
ბებისა და სახელმწიფოს მოღაპა-
რაკებით, შეთანხმებით შეიძლება
გამოსწორდეს.

„არქოლიტოგრაფია“ მეცნიერებების დაცვის აუზილებლობის შთაგონია

პირველ საჯარო სკოლაში საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულმა სააგენტომ ზოგადსაგამანათლებლო სკოლების ისტორიის მასწავლებლებისთვის შემცნებით-გასართობი პროგრამის – „საბავშვო არქეოლოგიის“ პრეზენტაცია გამართა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ინიციატივითა და დაფინანსებით, კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს პოპულარიზაციის და კონკრეტულად მცხეთისა და მისი შემოგარენის შესახებ მეტი ინფორმირებულობის მიზნით, შეიქმნა საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც სხვადასხვა ასაკის მოსწავლეთათვის არის განკუთვნილი.

„საბაგშვილი“ არქეოლოგია“ ჩეგნი ქვეყნის უძველესი კულტურის მნიშვნელობასა და მისი დაცვის აუცილებლობას მოზარდებს სკოლის ასაკიდან აზიარებს.

პროგრამა ყოველ შაბათ-კვირას, ნლიური კალენდრის დასვენების დღეებში და ზაფხულის არდადეგების პერიოდში განხორციელდება და მეტად მრავალჯეროვანს გახდის სასწავლო პროცესს, მოსწავლეთა ასაკი განსაზღვრულია მეხუთე კლასიდან მეთორმეტეს ჩათვლით.

საბავშვო არქეოლოგიური ველი

პროგრამის შინაარსი ასეთია:

მოსწავლეები თავიდან სამთავროს ველის
სამართვაში და ნამოსახლარს დაათვალიე-
რობენ;

არქეოლოგიასა და არქეოლოგიური სამუშაოების შესახებ მოკლე შესავალი საუბრის შემდეგ არქეოლოგიური იარაღით „აღიჭურვებიან“ და ხელმძღვანელის დახმარებითა და მეთვალყურეობით ებბებიან „გათხებში“; მსჯელობენ მოპოვებულ ნივთებზე; პროგრა-

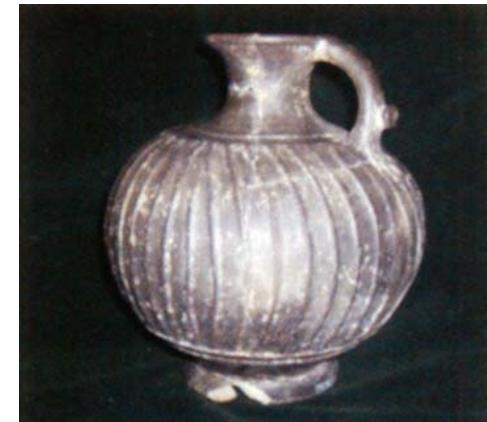
ტურაზე, არქეოლოგია ნარმოუდგენელია გე-ოგრაფიის, მათემატიკის – გეომეტრიის, ქი-მიის, ფიზიკის, ხატვის გარეშე. „საბავშვო არქეოლოგიაშიც“, ასევე, ერწყმის ერთმნიერსა ამ დისციპლინათა ელემენტარული საწყისები. მართალია, მოსავლეები ადგილზე ვერ ჩაატარებენ ქიმიურ თუ ფიზიკურ ანალიზს, მაგრამ გაიგებენ ასეთი კვლევის არსებობისა და მისი მნიშვნელობის შესახებ, შეიტყობენ, როგორ ემარება არქეოლოგს ისტორიის,

ლიტერატურის (წყაროების) და გეოგრაფიის ცოდნა ადგილის შერჩევაში, როგორ ხდება ველის დაკვადრაცება, როგორ მიმდინარეობს გათხრება და ა.შ. პროგრამას გამოცდილი და ახალგაზრდა არქეოლოგები გაუძლვებან.

პეტრე კანკავა, კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული დაცვის სააგენტოს დირექტორის მოადგილე: „სასურველია, პროექტში საქართველოს სკოლების უმრავლესობა ჩაერთვოს, რადგანაც გვინდა ყველაზე განიცადოს ეს სამოვნება. პროექტში მონაწილეობენ საუკეთესო პედაგოგები. ჯერჯერობით მეცადინეობები შეძათ-კვირას, უქმებელები, მიმდინარეობს, სამომავლოდ, თუკი სკოლები სხვა დღეებშიც გამოხატვენ სურვილს და ეს საგაცვეთილო პროცესს ხელს არ შეუშლის, ჩვენც ამისთვის მზად ვართ. გარდა ამისა, მინდა გითხრათ, რომ მხოლოდ ამით არ შემოვიფარგლებით, კიდევ ძეგრი საგანმანათლებლო პროექტი გვაქვს ჩაფიქრებული.

პროგრამის მიმღინარეობის შესახებ ინფორმაცია ჩვენს კებგვერდზე და კულტურის სამინისტროს საიტზე დაიდება, იმედით განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროც დადგეს თავის საიტზე. მომავალ წელს ვაპირებთ, ანალიტიკური პროექტი განვახორციელოთ გონიოს ციხეში და სენაკში, ნოქალაქევში, ანუ არქეოპლიტისში. ჩვენი თანამშრომლები სხვა რეკოინებშიც მუშაობენ მცირებანისათვის შექმნაზე, ვფიქრობთ პოსტის შექმნაზე *facebook*-ზე, რომელსაც ახალგაზრდა თაობა ძალიან კარგად იყენებს ინფორმაციის გასაცდლელად. ვეგგავთ სპეციალური კლუბების შექმნას. როგორც გითხარით, ეს საწყისი ეტაპია. თუმცა, საქართველოში უკვე გვაქვს მსგავსი კლუბები: „ტაძარი“ და „კარავი“. ეს უფრო სტუდენტურის სამინისტრონალების არქეოლოგიურ გათხრებით და ამ მიმართულებით რაღაც გამოცდილება უკვე აქვთ, მაგრამ ეს საქართვის არ არის ჩვენი პროექტი ინდევს მეტ ბიძგს მისცემს ახალგაზრდობას მეტი ინფორმაცია და გამოცდილება მიიღონ არქეოლოგიის დარგში. რასაც ისევ და ისევ ჩვენი ქვეყნისთვის, არ ეროვნული ისტორიისათვის გამოიყენებთ. ისიც მოგეხსენებათ, რომ იმდენი გვაქვს გასათხრელი და გასაკეთებელი, რომ ამას, ბუნებრივია, ერთი სააგნენტო ვერ შეძლებს, საჭიროა მომავალი თაობების მობილიზება და დაინტეგრესება, მეტად ჩართვა ამ პროცესებში იმარტინგთ რომ ჩვენ უმას ამას ავსებთ.

ფფიქრობა, რომ ჩევებ დღეს აძირ გზას ვკიდეთ
ლევთ მომატებისენ, მომავალ თაობაში
ვდებთ რესურსებს, ენერგიას, ანუ ის საუშა-
ოს ვასრულებთ, რასაც თქვენ მასწავლებლე-
ბი ყოველდღიურად აკეთიჲთ. თუკი დდომდევ
კულტურული მექანიდრეობის სააგენტო არ
იყო ამ პროცესებში ჩართული, დღეს ამით
მეტ-ნაკლებად გამოვხატავთ ამ ჩართულო-
ბას, ვფრთხოთ, ამ პროექტით გვერდით ამო-
გიდებით. თუნდაც, როცა მეცხრე-მეათე
კლასის ისტორიის სახელმძღვანელოებში
მოსავლებს აჩვენებთ და ნაკითხებთ არ
პროცესების შესახებ, ჩენებ დაგეხმარებით
იმაში, რომ ისინი არქეოლოგიური გათხრები
ბის უშაულო თანამონანიღლები გახდნენ,
რაც მეტ ინტერესს გამოინევს ისტორიი
სამდი. თაობა, რომელმაც თავისი ქვეყნის ის-
ტორია და ნარსული კარგად იცის, უფრო
მომზადებულია შემდგომი ისტორიის შესაქ-
ნელად. ეს კეთილი ნება და აზრი უდევს სა-
ჯაძლოად ჩენებ პროგრამას.

„არქეოლოგიანა“

ეხმატიდროგობის დაცვის აუცილებლობის შთაგონება

მე-9 გვერდიდან

ვფიქრობთ, ახალი სისხლის შემოდინება და ემარება დარგს. ვიდრე გვყავს ამ დარგის პროფესიონალები, გამოცდილი არქეოლოგები, აღათ, საშური საქმეა, მივცეთ მოსხავლებს, ახალგაზრდებს მათთან ურთისეოთობისა და არქეოლოგური გათხების ერთობლივ წარმოების საშუალება. ესც ისტორიაა.

ამირან ჯამაგიძე, პირველი საჯარო სკოლის დირექტორი: „საბავშვო არქეოლოგია“ მსოფლიოში ფართოდ გავრცელებული პროექტია. მოსავლებს საშუალება ეძლევათ შეეხონ იმ მოვლენებს, რასაც მხოლოდ წიგნში კითხეულობდნენ. ამის შემდეგ ბავშვს კონკრეტული ინფორმაცია არასოდეს ავინყდება და გაცილებით მეტი ინტერესი უდიდება გარკვეული საკითხებისადმი. გარდა ამისა, არქეოლოგიის დარგი ასალიან ბევრ მეცნიერებებანაა კონტაქტში, აქ მხოლოდ ისტორიაზე არ არის საუბარი, შეიძლება ამ დროს მოსხავლები შეეხონ ფიზიკას, ქიმიას, მთებატიკას, გეომეტრიას – საბურების მეტყველო თუ ზუსტ მეცნიერებებს. ამდენად, მართლაც ძალიან საინტერესო და სასარგებლო პროგრამა დაიწყო, რომელიც ინიცირებულია კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტოსა და საქართველოს ისტორიის მასნავლებლთა ასოციაციის მიერ. ამ პროექტის იდეის ავტორი ჩვენი სკოლის მასნავლებელი ნანა კვიციანი გახლავთ.“

ანზორ სხარულიძე, პროექტის პედაგოგი: „ისეთი პროგრამა გაეკეთდა, რომ ამ ხნის გამოცდილების მქონე ადამიანი აღფრთოვანებას ვერ ვმალავ. შემიძლია გითხრათ, რომ ასეთი რამ არქეოლოგიას არ ახსოვს და ამით ძალიან გახარებული ვარ. ცოტა ვშემობდით, ბავშვებს როგორ მოეწონებოდათ, ის კი არა და იმისიც გვეშინოდა, მოსხავლები ჩონჩხმა არ დააფრთხოს, ბავრამ შიძნს წაცვლად ფორმებს იულებნენ ჩონჩხებთან და ეხულებოდნენ. მერჩმულთ, არაჩეულებივი პროგრამაა, ისეთი გამოხმაურება მოჰყავა, რომ რამდენიმე სკოლამ უკვე დამირეკა და მონაწილეობის სურვილი გამოთქვა. დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო სააგენტოს ასეთი პროექტის ნამონებისთვის, შედეგმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. მშობლების მხრიდანაც კი არის დაინტერესება, ზოგიერთი შეიღს მოჰყებოდა და თვითონაც სიმოვნებით მონაწილეობდა გათხების პროცესში.“

ნაზ პაჭიკაშვილი, რუსთავის მუზეუმის ხელმძღვანელი: „დიდი მაღლობა ირგანზატორებს, პაველებისთვის ასეთ სახალისო საქმეს რომ მოჰყიდეთ ხელი. ჩვენ გარკვეული გამოცდილება ამ საქმეში უკვე გვაქვს. ჩვენი მუზეუმი, მოგეხსენებათ, უძველეს ისტორიას ინახავს. რუსთავის მუზეუმი ეფუძნება შუა საუკუნეების ქალაქის ისტორიას, შუა ბრიჯაონდან მეთვრამეტე საუკუნის ჩათვლით, ყველა მასალა ქრონილოგიურადაა ნარმოდგენი, რომლის გაცნობის შემდეგ მოსხავლეს შეეძლია ნარმოდგინოს, როგორ ჩამოყალიბდა და განვითარდა ქალაქი

თავიდან ბოლომდე, გადავწყვიტეთ, ბაშვებისთვის გავეკეთებინა პატარა ველები, რომლებიც მოთავსებულია ყუთებში და ისინი თვითონ ატარებენ სახალისო გათხრებს. ინყებები გათხრებს და ყველა ნიუანსს დაცვით მიჰყავთ ბოლომდე. ეს ერთჯერადი თუკი თბილისის სკოლებს დაინტერესებთ ეს ინფორმაცია, დაგვიკავშირდნენ: 824 140228; 824 157895; 899518317 – მათაც სიამოვნებით მივიღეთ.“

შეცნიერები გათხრებს პროცესში, შემდეგ ისნი ამ ცოდნას პრაქტიკულად იყენებენ. უმეტეს შემთხვევაში ისინი თავად გვაკვეთავენ თუ რომელი ციფრიზაცია აინტერესებთ და ჩვენ შესაბამის მასალას ვამზადებთ. თუკი თბილისის სკოლებს დაინტერესებთ ეს ინფორმაცია, დაგვიკავშირდნენ: 824 140228; 824 157895; 899518317 – მათაც სიამოვნებით მივიღეთ.“

ინცორაცია

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრი დიმიტრი შაშვენი დაესწორ კონფერენციას „საქართველოს ეკრანზე ინტერესი ნაირის და ნაკითხა მოსხენება, თემაზე „ინგესტირების განხორციელება საქართველოში“ და დამიანურ კაპიტალში“. „ეროვნულად ინტერესი სიცოცხლის პროცესის მიზნით გამოიწვია ერთობლივ სიცოცხლის პროცესში ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ფაქტორს ევროპულ სტანდარტებთან განათლების სისტემის მიახლოება ნარმოდგენის. სწორედ ამიტომ, სფეროს მოდერნიზაციისთვის უდიდესი რესურსი იხარჯება. აუცილებელია, ახალგაზრდებს სართაშორისო დონის განათლება მიეცეთ, რათა მათ გლობალიზაციის პროცესში თანამედროვე გამოხვევების მიღება შეძლონ,“ – აღნიშნავ განათლების მინისტრია.

კონფერენციას ესწორებოდნენ და მოხსენებით გამოვიდნენ: ატლანტიკური საბჭოს ნარმომადებელი დეიმონ კოლხენი; ამერიკის განვითარების სააგენტოს USAID-ის მისიანი ხელმძღვანელის მოადგილე კავკასიის რეგიონში იოაკიმ პარკერი; ევროკავშირის მისიანი ხელმძღვანელი პასიონ პაბერი; საფრანგეთისა და გერმანიის სრულუფლებისა ელჩი საქართველოში; საერთაშორისო ექსპერტები.

დამსწრე საზოგადოებამ იმსჯელა შემდეგ თემებზე: „გამოწვევები და პერსპექტივები საქართველოში მიმდინარე რეფორმების ფონზე“, „აშშ-სა და ევროპის პოლიტიკის კოორდინირება საქართველოსთან მიმართებაში“, „რეგიონული თანამშრომლობის/სტაბილურობის მსარდაჭერა“, „2008 წლის აგვისტოს შემდგომი სტატუსეკვი: გამნვევები და პერსპექტივები“. „

ნუგზარ მოლაშვილი, არქეოლოგი, 42-ე საარო სკოლის ისტორიის პედაგოგი: „ჩემი ახალგაზრდობის უცნება ახდა. მე არქეოლოგიიდან მოვედი სკოლაში, უმთავრესა მიზანი ის იყო, რომ ინიციატივაცია უახლესი აღმოჩენების შესახებ, რაც განსხვავდებოდა სახელმძღვანებებისა და მეტების მიზანი. უამრავი ახალი, საზოგადოების ისოციანობის მასალა იყო. სამნებაროდ, უნდა ვალიაროთ, რომ ძალიან მწირია საზოგადოების ინფორმირებულობა ამ დარგში. ამიტომაც არის ეს პროექტი სასარგებლობო, თუ დროში და სივრცეში გამომდებარება კიდევ უფრო კარგი იქნება. მე და ჩემი მეგორები 90-ანი წლებითან ამას სისტემატურად ვაკეთებდით, ბავრმდე ეს კერძო ინციდენტების გამოყენებული. დღეს ამ საქმეში სერიოზული სახე მიღება და თითო-ორმალი კაცის სურვილი საქვეყნო საქმედ იქცა, ბუნებრივია, ეს მისასამომავალია. და კიდევ, დაგამატებ, მომავალი ნლობან სკოლებში მსოფლიო ისტორიის სხვავლება შემოვა, რომლის პილოტირებაც ახლა მიმდინარეობს, საურველია, ამ კუთხითაც მოხდეს ინტეგრირება.“

ნანა კვიციანი, კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული საგენტოს საგანმანათლებლო და საინფორმაციო უზრუნველყოფის სამსახურის უფრინის კოორდინატორი: „გასულ წელს, ბატონში წინა ვაჩიშვილმა ბავრმდებლთავის საგანმანათლებლო პროექტების დაწერა დაგვავალა, ერთ-ერთი სწორედ ეს პროექტია, რომელიც მე დავგვწერ. შეიძნოს სხვა პროექტებიც, რომლებიც, ასევე, უჯრაში არ ჩადებულა. მათზე მუშაობაც მიმდინარეობს და იმედია, ყველა განხორციელდება.“

ამ პროექტით, გარკვეულილობად, რამდენიმე საგნის ინტეგრირება – მათებატიკია, გეოგრაფია, ქიმია და ა.შ. რაც მთავარია ყველაფერს საკუთარი ხელით აკეთებენ – თხრიან, აფიქსირებენ, ასუფთავებენ, შეძეგ მაგიდაზე შლიან და აკვირდებან.“

პროექტის მიმკველი ჯგუფის სკოლის მოსხავლეები იყენებენ. გარდა ამისა, ჩატარდა ოთხ მეცადინერობა, რომელშიც ჩართული იყენებენ თბილისის სხვადასხვა სკოლის მოსხავლეები. პროგრამის ღირებულება მინიმალურია – ვეცადეთ, ფასი დაბალი და ყველასთვის ხელმისაწვდომი ყოფილიყო. თუმცა, პროგრამა საკმოლ შრომატებადია და ბევრი ადამიანის დახმარებას ითხოვს. პირველად მეცადინერის დღეები შეაბათებან დავგეგმეთ, თუმცა, მოგვიანებით, ჩვენი პროექტით გათვალისწინებული მეცადინებების სასწავლო პროცესში ჩართვის მსურველები გამოჩენენ, ანუ მათ სურთ ჩვენი მეცადინებების ისტორიის გაცვეთილების ერთვაკა გაგრძელებად იქცევენ. ამას წინ არაფერებული და დამიანურ კაპიტალში მისამართობა მიმდინარეობა და მათში „არქეოლოგიური პროცესში თანამედროვე გამოხვევების მიღება შეძლონ,“

ლალი ჯელაძე

ანანიძე - ყველაზე
ახალგაზრდა ქართველი
ჩემპიონთა ლიგაში

საშაბატათ გამართულ ჩემპიონთა ლიგის მორიგ ტურში – ამ მინშველოვან ტურნირში – ჯანო ანანიძის დებიუტი შედგა. იმ დღეს მისი მოსკოვური „სპარტაკი“ კარლო ანჩე-ლოტის განვრთნილ ლონდონურ „ჩელსის“ ეთავაშა და უშანსოდ წააგო – 0:2, შეხვედრის მინურულს, 86-ე წუთზე კი მოსკოველთა მთავარმა მწვრთნელმა ვალერი კარპინმა მოედანზე ჩევნებური შეუძვა. ამით ანანიძე ყველაზე ახალგაზრდა ქართველი გახდა, ვისაც ჩემპიონთა ლიგაში უთამაშა – 18 წლის და 9 დღის ასაკში. მართალია, მისმა შესვლამ მოსკოველებს ვერაფერი არგო – უსუსურად მოთამაშე რუსთა „საბალხო გუნდი“ იმ დღეს განნირული იყო, მაგრამ ეს რუსების პრობლემაა, ჩვენთვის მნიშვნელოვანი ისაა, რომ ანანიძე ახალ სიმაღლეებზე ადის.

იმ ჯადოქარივთ გამდეგნა, აյ ისიც უძლევისებით, რომ ცოტა ხნის წინ გუცავევის ნაკრებმა სომებს თანატოლებათაც ზააგო. ეს მაგალითი კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ დიდი სპორტსმენობა სულაც არ იშნავს კარგ მწვრთნელობას. თან მოზარდებთან მუშაობა სულ სხვა სპეციფიკა და ამასაც გათვალისწინება უნდა.

19-ლეაგლის
პროტეგალისტი

სამარცხვინოდ დაასრულა გამოსვლა ევ-
როპის ჩემპიონატის შესარჩევ რაუნდში სა-

მისამართი: ტატელავვილის №3 ტელ.: 95-80-23, 890 958023, 855 411668, 855 178027
www.axaliganatleba.ge E-mail: axaliganatleba@gmail.com Skype: axali.ganatleba

ନୂଆ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ ମେଲ୍ ପାତାରୁବାବୁ
ଫୋନ୍: ୨୩୦୨୫୩୦୦୧, ନଂ ୨୪-୧୬୦୯, ୦୬୭୦୨୦ କୋଡ଼ମ୍ବରାଳୀ, ଓଦିଶା - ୭୫୦୧୫
ଈମ୍‌ପାଇସନ୍: manikanta.rabba@gmail.com | ଟ୍ୱିପିଏଟ୍: www.manikanta.rabba.com

ରୂପାବିନ୍ଦୁଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା ଏବଂ ମହାନ୍ତିରାଜୀ ପାତ୍ରା ପାତ୍ରା

The TensorFlow Dataset API Reference

ლუუბუმ ჩსვიმიანი ჩართო. ამასთან, დაშვედა
გოგონათა ტურნირისთვის შეგულებული
მონანილე – ნონა მერაბიძეილმა (52) ფეხი
იტკინა. ფედერაციის გადაწყვეტილებით,
მისთვის გამოყოფილი თანხა ჭაბუკებში ევ-
როპის შარშანინიდელ ვიცე-ჩემპიონონ შემაგი
ლაგაზაურს (60) გადაეცა, რადგან ბოლო
შეკრების მიმდინარეობისას გუგავაზე კარ-
გი შთაბეჭდილება დატოვა. მსოფლიოზე სა-
კუთარი ხარჯებით მიღიან ჭაბუკებში ევრო-
პის 2007 წლის ბრინჯაოს პრიზიორი გიორგი
მერმანიშვილი (81) და გიორგი კობერიძე
(100), რადგან გუგავას ამ წონებში მეორე
მონანილე არ მიჰყავდა.

ამდენად, ამ გადაადგილებების შემდეგ, ვაჟთა ნაკრები პლანეტის პირველობაში სრული გუნდით გამოვა. სამაგიეროდ, გო-გოები ერთი მონანილით დარჩნენ - მხო-ლოდ შორენა შარაძე (63) იჭიდავებს. ალსა-ნიშნავია, რომ ვაჟთა ნაკრებში კელავაც შე-დიან შარშანდელი მსოფლიო პირველობის მედალოსნები - ვიცე-ჩერპიონი ზინჯიქაშვი-ლი და ბრინჯაოს პრიზიორი ზურაბიანი, თუმცა ახლანდელი გუნდის გამოკვეთილ ლიდერად მანიც ახალგაზრდებში ევროპის წლევანდელი ჩერპიონი ჭრიკეშვილი მიგვაჩნია.

შენიშვნა და გალოგიაში

მიმდინარე სეზონს ახალგაზრდა ქართველი ფორვარდი თორნიკე შენგელია ტელგიაში ხვდება. შარშან ის ესანურ „ვალენსიაში“ თამაშობდა, წლეულს კი საქართველოს ეროვნულ ნაკრებშიც ითამაშა და გუნდის უმაღლეს დავიზიონში აღზევებაში საკმაოდ დიდი წელილიც შეიტანა. წლეულს ბელგიურ „პეპინსტერში“ გადაბარება, თუმცა დებიუტამდე მოცდა ცოტა უცნაური მიზეზით მოუხდა – 9-გუნდიანი ჩემპიონატის პირველ ტურში მისი კლუბი ისვენებდა, მეორეში კი მათი მეტოქე „შარლერუა“ ევროთასებზე თამაშობდა და ის შეხვედრაც გადაიდო. ბოლოს და ბოლოს, კვრის დასაწყისში მოუწიათ თამაში და თანაც პირდაპირ გათამაშების ლიდერ „ანტვერპენთან“. თუმცა ეს გუნდი ვერ გამოიდგა ლირსული მეტოქე და ჩვენებურის კლუბმა, პრაქტიკულად, პირველ ნახევარშივე მოამზროა საქმე – შევენერბაზა 17-ქულიანი უპირატესობით გავიდნენ, თამაში კი 98:84 მოიგეხს. შენგელიამ მოედანზე არცთუ ცოტა დრო – 18 წუთი დაპყო, მაგრამ მხლობ 7 ქულა მოაგროვა, რასაც 5 მოხსნა და თითო ჩაჭრა-მოხსნა-დაფარებაც ოარმატა.

რუბრიკას უძღვება
ირაპლი თავაძე

କରତାଳୀ ପରିବହନାଳୀଟିଏ

მთავარი რედაქტორი:

କେଡାଏପ୍ରୋଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରିକ ଉପକାରୀ
ସାଧାରଣୀୟ ମୁଦ୍ରା ରାଶି
ଧ/ଧ 220101502,
ଲ/ଧ 202058735